

KARTA KURSU

(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza z elementami terapii pedagogicznej (2 st., st. niestacjonarne, III semestr)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2024/2025

Nazwa	Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej	
Nazwa w j. ang.	Methodology of corrective and compensatory work	
	Dr Iwona Ocetkiewicz Dr Barbora Pietryga- Szkarłat	dr Barbara Pietryga-Szkarłat
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zdobycie wiedzy związanej z problematyką pracy korekcyjno-kompensacyjnej, w szczególności rozpoznawania specyficznych i niespecyficznych problemów szkolnych uczniów i sposobów pracy terapeutycznej. Kształtowanie postaw wrażliwości na problemy edukacyjne i ich konsekwencje emocjonalno-społeczne. Umożliwienie zdobycia wiedzy o formach i metodach pracy korekcyjno-kompensacyjnej. Przygotowanie studentów do samodzielnego projektowania działań korekcyjno-kompensacyjnych.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	OW01. Zna teoretyczne podstawy pracy korekcyjno-kompensacyjnej.	W05, W01
	W02. Ma wiedzę z zakresu form i metod korekcji i kompensacji w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych.	W05
	W03. Zna założenia organizacyjno-metodyczne pracy korekcyjno-kompensacyjnej oraz jej podstawy etyczne i prawne.	W05, W02
0		
Umiejętności	Efekt uczenia się	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie

		programu studiów dla modułu specjalność)
	U01, Posiada umiejętności zauważania i rozpoznawania symptomów zaburzeń rozwoju poznawczego jednostki, rozumie zmienności symptomów i odnosi je od intraindywidualnego obrazu trudności. U02, Umie adekwatnie dobrać i zastosować metody pracy korekcyjno-kompensacyjnej. U03, Potrafi dokonać ewaluacji działań korekcyjno-kompensacyjnych i modyfikować realizację projektów terapeutycznych.	U05 U05, U02 U05, U07

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01. Ma umiejętność komunikacji interpersonalnej w sytuacjach terapeutycznych.	K02
	K02. Sprawnie współpracuje z innymi osobami w realizacji działań korekcyjno-kompensacyjnych. K03. Wykazuje odpowiedzialność za skutki własnego postępowania.	K01, K03 K01

		Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A	K	L	S	P	E					
Liczba godzin			20								X	
20												

Opis metod prowadzenia zajęć

Ćwiczenia audytoryjne z wykorzystaniem multimediiów, z elementami metod dyskusyjnych.
Ćwiczenia konwersatoryjne z wykorzystaniem metod aktywizujących (metoda przypadków, gry decyzyjne, metody symulacyjne, metoda projektów, praca z tekstem)

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E- learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referata	Praca pisemna (eseje)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							x				x		
W02							x				x		
W03							x				x		
U01		x					x	x			x		
U02		x					x	x			x		

U03		x					x	x			x		
K01		x					x	x					
K02		x					x	x					
K03		x					x	x					

Wykład (15 godz.):

Teoretyczne podstawy pracy korekcyjno-kompensacyjnej (teorie neurogenne, zmian anatomicznych, zmian funkcjonalnych CUN, genetyczne, psychogenne).

Podstawy prawne, aspekty etyczne i organizacja pracy korekcyjno-kompensacyjnej.

Praca korekcyjno-kompensacyjna a modele pomagania i koncepcje szkoły.

Kompetencje komunikacyjne i merytoryczne pedagoga-terapeuty. Warunki skutecznego działania.

Czynniki zakłócające proces korekcji i kompensacji.

Ćwiczenia konwersatoryjne (15 godz.):

Założenia metodyczne wybranych form i metod korekcyjno-kompensacyjnych. Kryteria doboru metod.

Klasyfikacja metod:

- Metody usprawniania funkcji słuchowo-językowych.
- Metody usprawniania funkcji wzrokowych, ruchowych i koordynacji wzrokowo-ruchowej.
- Metody usprawniania uwagi, pamięci i koncentracji.
- Metody usprawniające pisanie i czytanie, liczenie.
- Metody arteterapeutyczne (biblioterapia, bajkoterapia, filmoterapia, teatroterapia (dramatoterapia), muzykoterapia, choreoterapia, ekspresja plastyczna.
- Metody relaksacji.
- Metoda EEG Biofeedback.
- Stymulacja półkul mózgowych (np. wg Dirka Bakker). Prezentacja wybranych metod:

Metoda „Rytmiczny ruch” Kerstin Linde i Harald Blomberg (metoda psychomotoryczna);

Metoda integracji sensorycznej Violet Maas (metoda polisensoryczna);

Logorytmika (metoda psychomotoryczna);

Gry i zabawy w terapii pedagogicznej (metoda psychomotoryczna J. Jastrzab);

Usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych u dzieci dyslektycznych (program psychokorektywny);

Metoda 18 struktur wyrazowych Ewy Kujawy i Marii Kurzyny (nauka czytania i pisania);

Metoda sylabowa w czytaniu i pisaniu i program ćwiczeń (metoda alternatywa wobec metod konwencjonalnych);

Program Edukacyjno-Terapeutyczny ORTOGRAFFITI (nauka czytania i pisania i techniki ćwiczeń psychomotorycznych);

Metoda dobrego startu; wersja polska w opracowaniu M. Bogdanowicz

Metody usprawniania grafomotoryki (np. Rysowane wierszyki)

Program edukacyjno-terapeutyczny PUSS

Program edukacyjno-terapeutyczny Logico Primo i Logico Pico
Metoda Ruchu Rozwijającego Veroniki Sherborne

Kryteria oceny

Egzamin ustny – 80% (przygotowanie charakterystyki trudności szkolnych uczniów z wybraną dysfunkcją rozwojową i projektu działań korekcyjno-kompensacyjnych); 20% aktywność na zajęciach.

Uwagi

Wykaz literatury podstawowej

Dąbrowska-Jabłońska I. (2006), Terapia dzieci i młodzieży, Kraków, Impuls
Heaton J.A. (2005), Podstawy umiejętności terapeutycznych, Gdańsk, GWP Kaja
B. (1998), Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz, Wyd. WSP
King G. (2003), Umiejętności terapeutyczne nauczyciela, Gdańsk, GWP
Kottler A.J. (2003), Skuteczny terapeuta, Gdańsk, GWP
Maas V. (2016), Uczenie się przez zmysły, Gdańsk, Wyd. Harmonia
Radwańska A. (2018), Terapia pedagogiczna. Scenariusze zajęć. Poradnik dla terapeuty i nauczyciela, Kraków, Difin
Skałbiana B., Lewandowska-Kidoń T.(2019), Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu. Wybrane zagadnienia, Kraków, Impuls
Terapia pedagogiczna. Zagadnienia praktyczne i propozycje zajęć (2012), Skorek E. (red.), Kraków, Impuls
Terapia pedagogiczna w teorii i praktyce (2006), Balejko A., Zinzuk M., (red.), Białystok, Wyd. UwB

Wykaz literatury uzupełniającej

Bogdanowicz M.(1992), Metoda Weronki Sherborne w terapii i wspomaganii rozwoju dziecka. WSiP, Warszawa
Bogdanowicz M. (2004), Metoda Dobrego Startu. WSiP, Warszawa
Bieńkowska I. (2018), Zaburzenia procesów regulacji integracji sensorycznej, Kraków, Scriptum
Metoda leczniczo-pedagogiczna Janiny Magnuskiej
Metody reedukacji Barbary Zakrzewskiej
Metody usprawniania funkcji percepcyjno-motorycznych Jadwigi Jastrząb
Program usprawniania percepcji wzrokowej –Wzory i obrazki Marianne Frostig
Metody wspomagające uczenie się polisensoryczne (np. wg Taraszkiewicz, Plewki)
Chwastniewska D., Czabaj R. (2006), Czytam, rozumiem, piszę. Ortograffiti dla kl. IV-V, Wyd. Operon, Gdynia
Czabaj R., Piechnik-Kaszuba A. (2006), Czytam, rozumiem, piszę. Ortograffiti dla kl.V-VI, Wyd. Operon, Gdynia
Czajkowska I., Herda K.(1997), Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, WSiP, Warszawa
Grabałowska K., Jastrząb J. Mickiewicz J., Wojak M. (1995), Ćwiczenia w czytaniu i pisaniu. Poradnik metodyczny do terapii dzieci dyslektycznych, Toruń

Kataryńczuk-Mania L. (red.) (2017), Z zagadnień terapii artystycznej, logopedycznej i pedagogicznej, Wyd. Uniwersytetu Zielonogórskiego

Kujawa E., Kurzyna M. (1994), Reedukacja dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu metodą 18 struktur wyrazowych, CM PP-P, Warszawa

Kujawa E., Kurzyna M. (2012), Metoda 18 struktur wyrazowych Zeszyt ćwiczeń, WSiP, Warszawa

Jarzyńska I. (2007), Wykorzystanie technik Kinezylogii Edukacyjnej P. Dennisona w pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce: kwartalnik dla nauczycieli nr 2, s.7-13

Jastrząb J. (2005), Gry i zabawy w terapii pedagogicznej, CM PP-P, Warszawa

Jastrząb J. (2005), Usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych u dzieci dyslektycznych, CM PP-P, Warszawa 2005.

Pankowska K. : Edukacja przez dramę. Warszawa, WSiP, 1997.

Radochoński M., 2001, Podstawy psychopatologii dla pedagogów, Wyd. URz, Rzeszów. Rybska-Kłapa, J., Wyźga, O. (2018), Postulowane a rzeczywiste kompetencje diagnostycznoterapeutyczne nauczycieli szkół ogólnodostępnych, w: Z. Załona, B. Lisowska (red.), Kluczowe kompetencje rozwijane w kształceniu i wychowaniu, Nowy Sącz: Wyd. Naukowe PWSZ w Nowym Sączu, 128-140

Studnicka J. (2003), Ortografitti dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych, Wyd. Operon, Gdynia

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	15
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3